

1.1 ความ เป็นมาและความสำคัญของปัญหา

“องค์กรอาชญากรรม” (Organized Crime) แตกต่างจากอาชญากรรมธรรมดาโดยทั่วไป เนื่องจากอาชญากรรม มีโครงสร้างการปฏิบัติงานที่สลับซับซ้อน โดยมีการติดต่อประสานงานกันมีช่วยการทำงานจากระดับสูงไปยังระดับล่าง มีการควบคุมและมีกฎระเบียบในการบังคับบัญชาสมาชิก กิจกรรมที่สำคัญขององค์กรความต้องการการค้า และบริการที่ผิดกฎหมาย เช่น การพนัน การค้าประเวณีและค้ายาเสพติดและรูปแบบอื่นของการบริการลูกค้ามาก องค์กรอาชญากรรมแผ่ขยายตัวเข้าไปเกี่ยวข้องกับควบคุมในธุรกิจที่ถูกต้องตามกฎหมายและผิดกฎหมาย เช่น การผูกขาด การปลอมแปลงทั้งนี้เพื่อจะทำรายได้ให้มากที่สุด และในการที่จะดำเนินการต่าง ๆ ให้ลุล่วงไป จากการขัดขวางของเจ้าหน้าที่รัฐ องค์กรอาชญากรรมอาจให้สินบนแก่เจ้าพนักงานเพื่อให้รอดพ้นจากการถูกจับกุม นอกจากนี้องค์กรอาชญากรรมยังมีวิธีการโอนเงินที่ผิดกฎหมายจำนวนมากด้วยกฎหมายและไม่ชอบด้วยกฎหมายเพื่อที่จะเพิ่มพูนอำนาจขององค์กรอาชญากรรม โดยการเข้าควบคุมระบบเศรษฐกิจโดยการลงทุนในธุรกิจอุตสาหกรรมและเงินจำนวนมากขององค์กรอาชญากรรม ยังใช้จ้างวานให้กำจัด หรือสังหารบุคคลอื่นที่องค์กรอาชญากรรมได้รับการว่าจ้างมาอีกต่อหนึ่ง นอกจากนี้ยังใช้ในการลงทุนในธุรกิจโดยปราศจากคู่แข่ง สรุปแล้วองค์กรอาชญากรรมหมายถึง การร่วมมือกันสมคบกระทำความผิดเพื่อแสวงหาประโยชน์ทางการเงินและอำนาจโดยและเนื่องจากปัจจุบันโลกยุคปี 2000 อาชญากรรมไม่ได้จำกัดอยู่เพียงแค่ขอบเขตของประเทศใดประเทศหนึ่งเท่านั้น ตรงกันข้ามจะสร้างความเสียหายให้กับประเทศต่าง ๆ ได้ทั่วโลก ดังนั้นปัญหาองค์กรอาชญากรรม จึงได้พัฒนาไปสู่ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติเป็นปัญหาที่ประชาคมโลกต่างประสบโดยทั่วกันและนับวันมีแต่จะทวีความรุนแรงขึ้น หลายฝ่ายสำคัญที่ผู้นำประเทศต่าง ๆ ต้องหาทางแก้ไข พร้อมกับการก้าวเข้าสู่ ศตวรรษใหม่ที่ผ่านมา ได้มีการอภิปรายอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะในเรื่องของเศรษฐกิจ และสังคม อันเกิดจากปัญหานี้ในส่วนของประเทศไทยปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติกำลังเป็นรัฐบาลจำเป็นต้องหามาตรการปราบปรามอย่างจริงจัง และแสวงหาความร่วมมือในการแก้ไขปัญหากับนานาชาติ เนื่องจากองค์กรมีการดำเนินการที่เข้มแข็งและมีเครือข่ายโยงใยไปทั่วโลก เข้ามาเคลื่อนไหว ก่ออาชญากรรมในประเทศไทยมากขึ้น จนในปัจจุบันกำลังกลายเป็นแหล่งรวมอาชญากรข้ามชาติ จากทุกประเทศซึ่งจะนำไปสู่การบ่อนทำลายเศรษฐกิจของประเทศ เพราะอาชญากรประกอบธุรกิจผิดกฎหมาย นอกจากนี้พฤติกรรมของอาชญากรข้ามชาติยังเป็นการบ่อนทำลายทางด้านสังคมเพราะมีผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

บางครั้งยังส่งผลกระทบต่อประเด็นทางการเมืองได้ความพยายามที่จะดึงนักการเมืองเข้าไปเกี่ยวข้องกับปัญหาที่เกิดขึ้น กลุ่มอาชญากรข้ามชาติจะดำเนินการโดยได้รับความช่วยเหลืออิทธิพลจากนักการเมืองท้องถิ่น กลุ่มอาชญากรข้ามชาติที่เข้ามาเคลื่อนไหวในประเทศไทยเหล่านี้จะไม่มุ่งเป้าหมายไปที่คนไทยก็ตามแต่การปฏิบัติเจริญเติบโตของขบวนการดังกล่าวได้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของประเทศก่อให้เกิดการทุจริต คอร์รัปชัน ทำลายกระบวนการยุติธรรมของชาติ หากองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติเข้ามาทำธุรกิจการเมือง โดยมีนักการเมืองข้าราชการ เกี่ยวข้องแม้ว่ารัฐบาลจะมีมาตรการในการปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติตลอดมาแต่การก่ออาชญากรรมข้ามชาติยังเกิดปริมาณและความรุนแรง ตลอดจนความซับซ้อนของปัญหาและมีแนวโน้มว่าจะทวีมากขึ้น ซึ่งหากไม่แก้ไขปัญหาย่างจริงจัง ยังกระทบถึงภาพลักษณ์ของประเทศโดยรวมอีกด้วย กล่าวได้ว่าอาชญากรรมข้ามชาติเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ มีการทำงานเป็นทอด ๆ มีการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยมีการปฏิบัติงานตามกิจกรรมที่ผิดกฎหมาย ซึ่งมีความซับซ้อนละเอียดอ่อนปราศจากข้อจำกัดเรื่องพรมแดน

ปัจจุบันมีกลุ่มอาชญากรจากประเทศต่าง ๆ¹ เข้ามา เคลื่อนไหวประกอบอาชญากรรมในประเทศไทยในลักษณะต่าง ๆ มากมายอาชญากรจากกลุ่มประเทศในเอเชียตะวันออก ประกอบด้วยอาชญากรจากจีนแผ่นดินใหญ่ ไต้หวัน ฮองกงและมาเก๊า ซึ่งมักจะเข้ามาพัวพัน ค้ายาเสพติด ส่งคนจีนไปประเทศที่สาม ปลอมแปลงเอกสารคำไต่สวน ประกอบกิจกรรมผิดกฎหมายทุกชนิด ตั้งแต่หนังสือเดินทางปลอมตั้งบริษัทบังหน้าแอบอ้างขอใบอนุญาตทำงาน ลักลอบค้าของเถื่อน / อาวุธ ฟอกเงิน ตลอดจนค้ายาเคมี

การผลิตยาเสพติด นอกจากนั้นชาวต่างชาติยังใช้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางในการลำเลียงส่งผ่านสินค้าผิดกฎหมาย อาชญากรจากกลุ่มประเทศในเอเชียใต้ ประกอบด้วยอาชญากรจาก อินเดีย ปากีสถาน ศรีลังกา เนปาล บังคลาเทศ เข้ามาลักทรัพย์ ปลอมแปลงหนังสือเดินทาง ค้ายาเสพติด ส่งคนไปประเทศที่สาม

อาชญากรชาวปากีสถานเดินทางเข้ามาปลอมแปลงหนังสือเดินทาง ซึ่งมีการเคลื่อนไหวเชื่อมโยงกับกลุ่มอาชญากรจากกลุ่มประเทศแอฟริกา ที่สำคัญคือ อาชญากรจากไนจีเรีย ซึ่งมีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกขณะ โดยเริ่มแรกเข้ามาประกอบธุรกิจการหลอกลวงต้มตุ๋นคนไทยในหลายรูปแบบ อาทิ การส่งจดหมายเชิญชวนนักธุรกิจไทยให้ร่วมทำธุรกิจ โดยขอให้บัญชีธนาคารของ

¹ พ.ต.อ.ดร. ณัฐธร เพราะสุนทร , ผู้กำกับการศูนย์ข้อมูลข้อสนเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, สัมภาษณ์

ซื้อสินค้าไทย แต่ให้โอนค่าธรรมเนียมการส่งเงินไปให้ก่อน ราชอาณาจักรจากกลุ่มประเทศในตะวันออกกลาง ประกอบด้วยราชอาณาจักรจาก อิรัก อิหร่าน จอร์แดน สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ เข้ามาปลอมแปลงหนังสือเดินทาง ฉกเพชรทอง ค่าเงินดอลลาร์ปลอม เรียกว่าได้ ซึ่งการกระทำที่รุนแรงคือการจับตัวนักธุรกิจชาวอิหร่านเรียกค่าไถ่โดยวิธีทรมาณและตัดนิ้วมือ ราชอาณาจักรจากรัสเซียและยุโรปที่เข้ามาเคลื่อนไหวมาก คือ ราชอาณาจักรจากรัสเซียและเยอรมนี ธุรกิจหลักคือ ค้ายาเสพติด ค้าโสเภณี ร้านอาหารบังกา แต่มีการค้าโสเภณีข้ามชาติและล่าสุดมีพฤติกรรมเป็นมือปืนรับจ้างด้วย *ราชอาณาจักรจากกลุ่มประเทศอาเซียนและแปซิฟิกใต้ประกอบด้วยราชอาณาจักรจาก มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย ที่เข้ามาประกอบบัตรเครดิตเพื่อใช้ในประเทศไทยหรือชาวฟิลิปปินส์ จ้างคนไทยหลอกลวงนักท่องเที่ยว ให้มาร่วมหุ้นเล่นสำหรับกลุ่มออสเตรเลียที่เข้ามาประกอบธุรกิจผัดกัญหมายในไทย จะมีธุรกิจร้านอาหารและบาร์บังกา เช่นเดียวกับชาติอื่น สุกัญชา รับเป็นนายหน้าทำการทุกอย่างรวมทั้งปลอมแปลงเอกสาร ลักลอบส่งคนไปประเทศที่สาม

การทำธุรกิจผัดกัญหมายข้ามชาติดังกล่าวมาแล้วจะได้ โดยการจัดตั้งบริษัทธุรกิจเป็นรูปของนิติบุคคลบังกาเพื่อกระทำความผิดนำเงินที่ได้จากการค้ำหนิงและเด็กไปให้พรรคพวกทำธุรกิจเงินกู้รวมทั้งเปิดบริษัทขึ้นบังกาหาทางเอาเงินผัดกัญหมายที่ได้มาเข้าสู่ระบบการเงินของบริษัท เพื่อติดตามเจ้าหน้าที่ของรัฐให้เชื่อว่าตนเองได้เงินมาจากการประกอบอาชีพ โดยสุจริตทั้งเข้าใจว่าตนได้เงินมาโดยชอบด้วยกฎหมายนั่นเอง

นอกจากนี้การตั้งบริษัทขึ้นบังกา ยังนำมาซึ่งบุคคลที่มีพฤติกรรมเป็นภัยต่อสังคม โดยมุ่งเข้ามาประกอบธุรกิจผัดกัญหมายต่าง ๆ โดยอ้างเหตุผลเข้ามา เพื่อขอประกอบธุรกิจและที่สำคัญท่องเที่ยวของไทยยังเปิดช่องว่างให้อาชาญากรจากต่างแดนอยู่ในเมืองไทยอย่างถูกกฎหมายได้สบายแบบปีต่อปี ด้วยการเข้ามาเมืองไทยในฐานะนักท่องเที่ยวแล้วขอจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทที่มีเงินทุนจดทะเบียน 2 ล้านบาท จะมีสิทธิ นำชาวต่างชาติเข้ามาทำงาน ในเมืองไทยได้ 1 คน แต่ในทางปฏิบัติจริง ๆ แล้ว ตั้งบริษัทที่มีเงินทุนจดทะเบียน 2 ล้านบาท กับกระทรวงพาณิชย์นั้นใช้เงินจำนวนหนึ่งในการว่าจ้างบริษัทนายหน้าจัดการให้เท่านั้นเองไม่จำเป็นต้องขนเงินสองล้านบาทให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบแต่อย่างใด

จะเห็นได้ว่าองค์กรอาชาญากรข้ามชาติมีรูปแบบวิจัยกระทำความผิด โดยการเปิดบริษัทบังกาเพื่อกระทำความผิด ในรูปแบบของการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล โดยให้ผู้แทนนิติบุคคลทำการแทนโดยเป็นการกระทำนอกวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งนิติบุคคล โดยมีองค์การอาชาญากรซึ่งเป็นผู้อยู่เบื้องหลัง โดยมีตำแหน่งเป็นผู้บริหารของนิติบุคคล หรือผู้ให้การสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมของนิติบุคคลนั้น ซึ่งตามกฎหมายไทยไม่สามารถนำผู้ที่อยู่เบื้องหลังหรือผู้สนับสนุน

การกระทำผิดของนิติบุคคลมาลงโทษได้ เนื่องจากกฎหมายได้กำหนดโทษสำหรับผู้ดำเนินการแทนนิติบุคคลให้เป็นผู้รับโทษแทนนิติบุคคลเท่านั้น ตามหลักของประมวลกฎหมายอาญา ในเรื่องตัวการและตัวแทน และตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 75,76 และยังคงไปถึงความรับผิดชอบทางอาญาของนิติบุคคลในส่วนของโทษและมาตรการในการลงโทษ ซึ่งในปัจจุบันโทษที่ลงแก่นิติบุคคลยังไม่มีที่เหมาะสม เนื่องจากตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 18 นั้น เป็นโทษที่กำหนดไว้สำหรับบุคคลธรรมดา ซึ่งเมื่อนำโทษปรับมาบังคับใช้กับนิติบุคคล จึงทำให้การลงโทษปรับไม่มีประสิทธิภาพ และไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของการลงโทษ เพราะเมื่อเปรียบเทียบความสามารถในการชำระเงินค่าปรับของนิติบุคคล กับจำนวนเงินที่ถูกปรับแล้ว จะเห็นว่านิติบุคคลถูกปรับเป็นจำนวนเงินที่ต่ำมาก ซึ่งส่งผลให้กฎหมายไม่อาจยับยั้งการกระทำความผิดได้ เพราะผู้กระทำความผิดไม่เกรงกลัวต่อการลงโทษ ส่วนมาตรการในการลงโทษเรื่องการริบทรัพย์นั้น แม้ในปัจจุบันจะมีกฎหมายพิเศษออกมาเพื่อความรับผิดชอบกับผู้บริหารนิติบุคคลหลายฉบับเป็น พ.ร.บ. ป้องกันปราบปรามการฟอกเงิน 2542, พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2543 ก็เป็นกฎหมายออกมาเฉพาะเรื่อง และสามารถนำไปใช้ได้อย่างจำกัด ซึ่งในเรื่องเกี่ยวกับความผิดที่กระทำโดยองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติยังไม่ได้มีการปรับปรุงให้เหมาะสมทันกับสถานการณ์ในปัจจุบัน จึงเห็นสมควรนำเอาหลักการที่มีอยู่ในต่างประเทศมาปรับใช้กับประเทศไทย คือ หลักการความรับผิดชอบทางอาญาของนิติบุคคลตามอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ค.ศ. 2000 ซึ่งมีเนื้อหาที่เหมาะสมกับสถานการณ์ ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติในปัจจุบันประกอบกับประเทศไทยได้ได้ลงนามในอนุสัญญานี้แล้ว จึงเห็นควรนำมาปรับใช้ให้เข้ากับกฎหมายไทยเพื่อประโยชน์ในอนาคต

1.2 ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในแนวคิดทฤษฎี , หลักกฎหมายและความเป็นไปได้ที่จะนำมาตราทางกฎหมายบังคับใช้กับนิติบุคคลกระทำความผิดกรณีอาชญากรรมข้ามชาติ
2. เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนามาตรการทางกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับนิติบุคคลกระทำความผิด และเป็นการป้องกันอาชญากรรมข้ามชาติอีกทางหนึ่งด้วย
3. เพื่อเป็นประโยชน์ต่อนิสิต นักศึกษา นักกฎหมาย และผู้ปฏิบัติงานคุมประพฤติ ตลอดจนผู้ที่สนใจจะได้ศึกษาต่อไป

1.3 ทฤษฎีแนวความคิดและสมมติฐานของการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยนี้ ต้องการศึกษาลักษณะที่บังคับใช้กับนิติบุคคลกระทำคามผิดกรณีอาชญากรรมข้ามชาติ โดยมีสมมติฐานของการวิจัยดังนี้

กฎหมายอาญา และมาตรการลงโทษในทางอาญาที่ใช้แก่นิติบุคคลกระทำคามผิดในปัจจุบันยังไม่พัฒนาให้ทันต่อสภาพแวดล้อมด้านเศรษฐกิจสังคมใน ทำให้ไม่สามารถป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจากการกระทำผิดของนิติบุคคลในรูปแบบของอาชญากรรมข้ามชาติ ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาการกระทำผิดของนิติบุคคล เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก มีผลทำให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชนโดยส่วนรวม เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาดังกล่าว จึงจำเป็นต้องนำกฎหมายและมาตรการทางกฎหมาย ตามอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้าน องค์การอาชญากรรมข้ามชาติที่เกี่ยวข้องกับนิติบุคคลกระทำคามผิดมาใช้ในประเทศไทย

1.4 วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยวิทยานิพนธ์นี้ใช้วิธีการค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Research) โดยจะศึกษาจากหลักทฤษฎีกฎหมาย รูปแบบองค์การอาชญากรรมข้ามชาติของประเทศไทยและต่างประเทศ รวมทั้งประสบการณ์ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายที่ความรับผิดชอบของนิติบุคคล และแนวทางในการแก้ไขปัญหาของต่างประเทศ นักวิชาการที่เกี่ยวข้อง รัฐบาลตำรวจ แล้วนำข้อมูลทั้งหลายที่ได้มาวิเคราะห์และวิจารณ์ทำให้เกิดแนวทางในการเสนอแนะในการบัญญัติ หรือแก้ไขปรับปรุงกฎหมายให้เหมาะสมและทันต่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศ ตลอดจนศึกษาถึงความเป็นไปได้ที่จะนำมาตราทางกฎหมายที่เกี่ยวกับความรับผิดชอบของนิติบุคคลมาใช้ในประเทศไทย โดยมีเป้าหมายที่จะปกป้องและคุ้มครองสังคมจากอาชญากรรมข้ามชาติ

1.5 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงทฤษฎีแนวความคิด ตลอดจนหลักกฎหมาย และมาตราทางกฎหมายที่บังคับใช้กับนิติบุคคลกระทำคามผิดของต่างประเทศและของประเทศไทย เพื่อที่จะนำมาปรับใช้กับความรับผิดชอบนิติบุคคลในประเทศไทย

2. เพื่อศึกษาถึงแนวทางในการปรับปรุงกฎหมายให้เหมาะสม และทันต่อสภาพการณ์การกระทำผิดของนิติบุคคล กรณีอาชญากรรมข้ามชาติเพื่อที่จะกำหนดแนวทางที่เหมาะสมในการลงโทษนิติบุคคลที่กระทำคามผิดในประเทศไทยในอนาคต

3. เพื่อศึกษาถึงความเป็นไปได้ในการนำมาตรการบังคับใช้กฎหมายกับนิติบุคคลกระทำความผิดในต่างประเทศมาปรับใช้ในประเทศไทยในอนาคต

1.6 ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเพื่อเรียบเรียงเป็นวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยจะทำการศึกษาแนวความคิด ทฤษฎีและมาตรการบังคับใช้กฎหมาย ศึกษาถึงความแตกต่างของความรับผิดชอบทางอาญาของนิติบุคคลตลอดจนวิธีการลงโทษนิติบุคคลในประเทศไทยและอนุสัญญาสหประชาชาติ เพื่อต่อต้านองค์การอาชญากรรมข้ามชาติ ค.ศ. 2000 จากนั้นก็จะเข้าสู่การศึกษาเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางอาญาของนิติบุคคล ตามอนุสัญญาในส่วนของความรับผิดของนิติบุคคลและมาตรการในการลงโทษตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายกับนิติบุคคลกระทำความผิด เพื่อนำมาวิเคราะห์กับหลักกฎหมายของประเทศไทย ว่ากฎหมายของประเทศไทยมีบทบัญญัติที่เหมาะสม ในการคุ้มครองกระทำของนิติบุคคลหรือไม่และศึกษาถึงความเป็นไปได้ที่จะนำเอามาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดทางอาญาของนิติบุคคลตามอนุสัญญาสหประชาชาติมาปรับใช้ใน ประเทศไทย